

Syysrypsin viljelyn yleistyminen parantaisi valkuaisomavaraisuutta

KM:n satokilpailussa uusi syysrypsin Suomen ennätys 3 320 kg/ha

Kauhavalainen **Juho-Matti Ojanperä** (30 v) teki Käytännön Maamies -lehden satokilpailussa uuden syysrypsiennätyksen, 3 320 kg/ha. Ojanperä kertoo satoennätyksen perustuvan maan hyvään kasvukuntoon ja hyviin viljelyohjeisiin. Kyseessä oli tilan historian ensimmäinen öljykasvisato. Ojanperä innostui kokeilemaan syysrypsiä osallistuttuaan viljelytilaisuuteen. Viljelyneuvojana toimiva **Kari Alasaari** kannusti Ojanperää osallistumaan satokilpailuun nähtyään Ojanperän syysrypsikasvuston keväällä. Satokilpailujen voittajat ovat yleensä konkariviljelijöitä, mutta tällä kertaa kolmen kärki viljeli syysrypsiä ensimmäistä kertaa.

Ojanperän syysrypsi oli perustettu kolmivuotisen säilörehunurmen jälkeen. Nurmi oli lopetettu glyfosaatilla ja pelkästään äestetty. Tähän kylvettiin syysrypsin siemenet joka toisella vantaalla. Perustamislannoitukseksi käytettiin naudan lietelantaa sekä pieni määrä kivennäislannoitetta. Kasvusto lannoitettiin toisen kerran toukokuun alussa kivennäislannoitteella, josta tuli 80 kiloa tyypeä hehtaarille. Tämä määrä on osoittautunut taloudelliseksi tyyppioptimiksi syysrypsille nykyisillä hintasuhteilla myös RypsiRapsi2025 -hankkeen lannoituskokeissa, kertoo koetoiminnasta vastannut **Matias Rönnqvist**.

KM:n satokilpailussa kolmen parhaan joukkoon pääseminen edellytti 3 100 kg/ha syysrypsisatoa. Kasvukausi oli syysrypsille suotuisa, sillä kukinta kesti pitkään, eikä syysrypsi kärsi kevätöljykasvien tapaan kuivuudesta. Nurmi havaittiin satokilpailussa hyväksi esikasviksi syysrypsille. Nurmen jälkeen maan mururakenne on kunnossa, vesitilavuutta löytyy ja rypsin juuret pääsevät kasvamaan syvälle.

Syysrypsin viljelyn yleistyminen parantaisi valkuaisomavaraisuutta ja huoltovarmuutta. Sen perustamiskustannukset ja riskit ovat pienet, se ei vaadi mittavaa kasvinsuojelua, se valmistuu ajallaan ja päästään korjaamaan kuivana. Viljelyn suurin este on sen sovittaminen viljelykiertoon. Sopivaa kylvöpeltoa ei tahdo löytyä heinä-elokuun vaihteessa. Syysrypsi sosisikin parhaiten nautatilojen nurmikiertoon tai kasvinviljelytilojen viherlannoitusnurmen jälkeen.

Satokilpailussa testattiin myös syysrypsin perustamista suojaviljaan. Tämä osoittautui toimivaksi menetelmäksi jopa niin, että rypsi kylvetään suojaviljaan vasta kesäkuun puolivälissä ensimmäisen säilörehuniiton jälkeen. Kalajokinen **Ilkka Myllylä** lopetti nurmen glyfosaatilla ja muokkasi kasvualustan vastakelajyrsimellä. Syysrypsi kylvettiin aikaisen ohran alle. Viljelytekniikkaa on tutkittu Helsingin yliopistossa 2005-2015. Syysrypsin kasvupiste ei nouse syysrypsin tavoin, joten syysrypsin voi kylvää jo keväällä kauran tai ohran alle.

KM:n satokilpailua on järjestetty vuodesta 1994. Kilpailun tarkoitus on kehittää viljelymenetelmiä, kokeilla uutta ja levittää parhaita käytäntöjä. Se näyttää myös satopotentiaalin, joka suomalaisilla pelloilla on mahdollista saavuttaa säteilyn ja sadannan puolesta, mikäli pelto on kunnossa. Sadot mitataan ja punnitaan vähintään hehtaarin alalta valvotuissa olosuhteissa.

Lisätietoja: Käytännön Maamies -lehti, toimittaja Annaleena Ylhäinen p. 050 375 1145
Syysrypsikilpailun voittaja Juho-Matti Ojanperä p. 045 132 5222